

Obavy z vojny, ale aj ochota pomôcť Ukrajine sú vysoké

Bratislava 4. marec 2022 - Výsledky mimoriadnej vlny prieskumu „Ako sa máte Slovensko?“ naznačujú, že väčšina obyvateľov Slovenska má v súvislosti s vojnou na Ukrajine obavy o seba a svojich najbližších. Ľudia zároveň deklarujú vysokú ochotu pomôcť Ukrajine. Respondenti, ktorí nesúhlasia s členstvom Slovenska v NATO deklarujú menšie obavy a nižšiu ochotu pomôcť Ukrajine.

Projekt „Ako sa máte, Slovensko?“ dlhodobo sleduje postoje obyvateľov na Slovensku od začiatku prísnych karanténnych opatrení v marci 2020. Prieskumy iniciovali prieskumná spoločnosť MNFORCE, komunikačná agentúra Seesame v spolupráci so Sociologickým ústavom SAV, v. v. i. a Ústavom výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i. Doteraz sme zrealizovali rozsiahle zisťovania šesťkrát v roku 2020 a šesťkrát v roku 2021.

Mimoriadna vlna výskumu „Ako sa máte, Slovensko?“ prebehla v období 25.2. až 1.3.2022. Vojna na Ukrajine sa začala v skorých ranných hodinách 24. februára inváziou ruských vojsk na Ukrajinu. Od začiatku invázie boli hlásené útoky na vojenské i nevojenské ciele a civilné obeť. Väčšina západného sveta ako aj Európska únia odsúdili ruskú agresiu a zaviedla tvrdé ekonomické sankcie. Na Slovensko začali prúdiť z územia Ukrajiny tisíce vojnových utečencov.

Obavy z vojny a hospodárskej krízy

Na otázku „Máte v súčasnej situácii, v súvislosti s vojnou na Ukrajine, obavy o seba a svojich najbližších“ odpovedalo 40,6 % respondentov, že má veľké obavy, 40,2 % respondentov, že má trochu obavy a iba 19,2 % respondentov uviedlo, že nemá obavy. Obavy pociťujú častejšie ženy. Respondenti, ktorí nesúhlasia s našim členstvom v NATO odpovedajú častejšie, že obavy nemajú.

Vo výskume sme sa pýtali aj na konkrétne skutočnosti, z ktorých môžu mať respondenti v súvislosti s vojnou na Ukrajine obavy. Najväčšie obavy respondenti pociťujú z ekonomickej krízy ako dôsledkov útoku armády Ruskej federácie na Ukrajinu (77,5 % odpovedí 1 až 4 na škále kde 1 = veľmi sa obávam a 10 = vôbec sa neobávam), z rozpútania tretej svetovej vojny (72,6 %) a z rozšírenia vojnového konfliktu na Ukrajinu na Slovensko (68,7 %). O niečo menšie obavy majú respondenti z príchodu utečencov v dôsledku útoku armády Ruskej federácie na Ukrajinu (53,9 %).

Na stupnici od 1 do 10 uveďte do akej miery máte v súčasnosti obavy z nasledovných skutočností: Stupnica 1= veľmi sa obávam 2 3 4 5 6 7 8 9 10= vôbec sa neobávam.
obávam sa = odpovede 1 až 4, stred = odpovede 5 a 6, neobávam sa = odpovede 7 až 10.

	obávam sa	stred	neobávam sa
Ekonomickej krízy ako dôsledkov útoku armády Ruskej federácie na Ukrajinu	77,5 %	15,5 %	7,0 %
Rozpútania tretej svetovej vojny	72,6 %	13,6 %	13,8 %

Rozšírenia vojnového konfliktu na Ukrajine na Slovensko	68,7 %	14,8 %	16,5 %
Príchodu utečencov v dôsledku útoku armády Ruskej federácie na Ukrajine	53,9 %	22,9 %	25,9 %

Aj v tomto prípade platí, že väčšie obavy z krízy, z rozšírenia konfliktu či z rozpútania tretej svetovej vojny deklarujú častejšie ženy. Naopak, aj v tomto prípade platí, že respondenti, ktorí nesúhlasia s našim členstvom v NATO odpovedajú častejšie, že obavy z ekonomickej krízy, tretej svetovej vojny, či rozšírenia konfliktu na Slovensko nemajú. Títo respondenti však zároveň majú väčšie obavy z príchodu utečencov v dôsledku útoku armády Ruskej federácie na Ukrajine

Ochota pomáhať

Respondentov sme sa tiež pýtali, či a akým spôsobom sú ochotní pomôcť Ukrajine. Najviac respondentov je ochotných prispieť vecným darom (61,7 % odpovedí „áno“ a „rozhodne áno“) a prípravou a distribúciou jedla (49,6 %). O niečo nižšia je ochota prispieť finančne (37,4 %), pomôcť ako dobrovoľník pri práci s utečencami (36,9 %) a pomôcť niekoho ubytovať (26,3 %). Ochotu pomôcť akoukoľvek formou deklarujú menej často respondenti, ktorí nesúhlasia s členstvom Slovenska v NATO. Ochota pomôcť súvisí aj s tým, ako ľudia vnímajú svoju subjektívnu príjmovú situáciu. Ľudia, ktorí odpovedajú, že je pre nich ťažké vyjsť s príjmom deklarujú menej často ochotu pomôcť vecným darom alebo finančne, častejšie však deklarujú ochotu pomôcť ako dobrovoľníci pri práci s utečencami.

Vy osobne ste ochotný/á pomôcť Ukrajine? Som ochotný/á:

	„áno“ a „rozhodne áno“	„nie“ a „rozhodne nie“	neviem
Prispieť vecným darom	61,7 %	22,7 %	15,6 %
Pripraviť a distribuovať jedlo	49,6 %	30,0 %	20,2 %
Prispieť finančne	37,4 %	44,8 %	17,8 %
Pomôcť ako dobrovoľník pri práci s utečencami	36,9 %	40,3 %	22,8 %
Pomôcť niekoho ubytovať	26,3 %	51,0 %	22,7 %

Celkovo 22,8 % respondentov odpovedalo aspoň na jednu z vyššie uvedených možností odpoveďou „rozhodne áno“. Do tejto skupiny silne ochotných pomôcť patria častejšie mladí ľudia. Aj v tomto prípade ochotu rozhodne pomôcť menej často deklarujú ľudia, ktorí nesúhlasia s členstvom Slovenska v NATO.

„Náš výskum realizovaný v prvých dňoch po útoku armády Ruskej federácie na Ukrajinu potvrdil, že obavy v súvislosti s vojnou na Ukrajine sú na Slovensku veľmi vysoké. Vysoká je aj deklarovaná ochota pomôcť Ukrajine. Obavy aj ochota pomôcť najsilnejšie súvisia s geopolitickými preferenciami respondentov. Respondenti, ktorí hovoria, že sú a vždy boli proti nášmu členstvu v NATO deklarujú nižšie obavy a menšiu ochotu pomôcť Ukrajine.“ komentuje výsledky výskumu Miloslav Bahna zo Sociologického ústavu SAV,

v. v. i..

Poznámky

Použitý výskum:

Ako sa máte, Slovensko?, Mimoriadny prieskum Február/Marec 2022, MNFORCE, Seesame, SÚ SAV a ÚVSK SAV, 25.2. – 1.3.2022, N=1000. Výskum je reprezentatívny pre online populáciu Slovenska.

Dáta zo série výskumov „Ako sa máte, Slovensko?“ budú dlhodobo k dispozícii odbornej verejnosti v Slovenskom archíve sociálnych dát (<http://sasd.sav.sk>).

Kľúčové zistenia sú tiež k dispozícii na stránke <https://www.akosamateslovensko.sk/> .

Kontakt pre médiá

Michaela Lukovičová
0907 627 189
Lukovicova@seesame.com